

РЕШЕНИЕ

№ 1640

гр. София, 14.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 27.01.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Полина Величкова

при участието на секретаря Кристина Българиева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **11046** по описа за **2022** година докладвано от съдия Боряна Петкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 – чл.228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на адв. М. Г., като пълномощник на ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК[ЕИК], срещу РЕШЕНИЕ №3914/21.10.2022г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, Наказателно отделение, 12^{-ти} с-в по н.а.х. дело №6055/2022г.

Касаторът претендира за неправилност на обжалвания съдебен акт като постановен при допуснати нарушения на процесуалния и на материалния закон. Поддържа, че Наказателното постановление (НП) не съответства на фактите, описани в Акта за установяване на административно нарушение (АУАН), в който липсват данни да е налице предишно нарушение от същия вид. Твърди, че налагането на санкция по реда на чл.644, ал.2 от Кодекса за застраховането (КЗ), за нарушение на чл.108, поради наличието на предходно нарушение по чл.107 КЗ (отм.), представлява правоприлагане вследствие на тълкуване и аналогия на закона, т.е. налагане на санкция по аналогия, което според Закона за нормативните актове (ЗНА) е недопустимо в административнонаказателното производство. Смята, че АУАН не съдържа пълно описание на фактите и обстоятелствата, при които е извършено нарушението. Релевира доводи, че е неправилна правната квалификация на нарушението доколкото

в случая се касае за претенция по застраховка „Гражданска отговорност“ по отношение на която, според него, са приложими разпоредбите на чл.496 и сл. КЗ. Извън тези доводи, касаторът претендира, че нарушението се явява маловажно по смисъла на чл.28 ЗАНН, тъй като към момента на съставяне на АУАН застрахованият изцяло е получил определеното му застрахователно обезщетение. Твърди също, че неправилно е определена датата на извършване на нарушението. Прави искане да бъде отменено обжалваното съдебно Решение и вместо него по същество на спора да бъде отменено и НП №Р-10-83/12.04.2022г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“. Евентуално моли съда да измени НП №Р-10-83/12.04.2022г., като наложи санкция в размера, определен в чл.644, ал.1, т.1 КЗ.

Ответникът – ЗАМЕСТИНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ на Комисията за финансов надзор (КФН или Комисията), ръководещ управление „Застрахователен надзор“, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юр. Л. поддържа, че обжалваното съдебно решение е правилно и не са налице сочените касационни основания за неговата отмяна. Доводи за неоснователност на касационната жалба излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора. Претендира да му бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Прокуратурата на РБългария, представлявана от прокурор В. от Софийска градска прокуратура (СГП), дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, като взе предвид наведените касационни доводи, извърши проверка на обжалваното съдебно Решение, съобразно чл.218, ал.2 АПК и след като прецени събраните доказателства, приема от правна страна следното: Касационната жалба е подадена в срока по чл.211 АПК и е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, а разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С НП №Р-10-83/12.04.2022г. на Застрахователно дружество (ЗД) „Бул Инс“ АД е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 4000 (четири хиляди) лева, на основание чл.644, ал.2, предл. 2^{po} във вр. с ал.1, т.2 КЗ и §1, т.51 от Допълнителните разпоредби (ДР), за това, че в предвидения от закона срок от петнадесет работни дни след представяне на всички доказателства по чл.106 КЗ, застрахователното дружество не се е произнесло по един от алтернативно посочените в т.1 и т.2 на чл.108, ал.1 КЗ начини по застрахователна претенция (щета) №[ЕГН]/10.09.2019г., с което е била нарушена разпоредбата на чл.108 КЗ.

С процесния съдебен акт е ПОТВЪРДЕНО НП №Р-10-83/12.04.2022г.

За да постанови този правен резултат първостепенният съд е събрал относими писмени и гласни доказателства и въз основа на тях е приел следното: НП е издадено от компетентен административнонаказващ орган по смисъла на чл.47, ал 2 ЗАНН, въз основа на редовно съставен АУАН. При издаване на АУАН не са били допуснати съществени процесуални нарушения, които да компроментират отразените в него фактически констатации. Както в АУАН, така и в оспореното НП са описани нарушението и обстоятелствата при които е извършено. Въз основа на събраните доказателства първостепенният съд е приел, че касаторът ЗД „Бул Инс“ АД е извършил вмененото му нарушение на чл.108, ал.1 КЗ, във връзка с което правилно е била ангажирана административно-наказателната му отговорност. Приел е също, че нарушението е било извършено при условията на повторност по смисъла на §1, т. 51 ДР КЗ, поради което и наложената санкция е законосъобразна и справедлива.

Тези изводи се споделят изцяло от настоящия решаващ състав.

Пред касационната инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 АПК, поради което и на основание чл. 220 АПК се приемат за доказани фактите, така, както са установени от СРС: На 07.02.2022 г. в КФН е постъпила жалба по повод забавено произнасяне по заведена претенция на основание настъпило застрахователно събитие и сключен договор за застраховка „Каско“ на водач на моторно превозно средство (МПС). По този повод с писма от 09.02.2022г. и от 23.02.2022г. Комисията е изисквала от застрахователното дружество да представи писмени обяснения по случая, както и заверено копие от цялата документация по застрахователна претенция №[ЕГН]. Документите и обясненията са постъпили в КФН на 17.02.2022г. и на 28.02.2022г. В хода на проверката било установено, че на 10.09.2019г. пред ЗД „Бул Инс“ АД е предявена претенция вследствие на подаден документ „Уведомление за щета по застраховка „Каско на МПС“ от А. Б.. Преписката е образувана по повод на настъпило на 10.09.2019г. застрахователно събитие – кражба на лек автомобил и на основание договор за имуществена застраховка „Каско“, обективиран в полица № Е19990008601, с период на застрахователно покритие от 30.05.2019г. до 29.05.2020г. включително. Документите, необходими за установяване на основаниято и размера на претенцията, са били представени при завеждане на щетата, като чрез документ „Протокол за приемане на доброволно предадени ключове и дистанционни устройства за алармени устройства на МПС“ на застрахователя са били предадени два броя ключове и два броя дистанционни на аларма за лекия автомобил. На 17.09.2019г. на ЗД „Бул Инс“ АД е представен документ от Министерството на вътрешните работи (МВР), удостоверяващ извършването на кражба на застрахования лек автомобил. На 06.02.2020г. на застрахователя са предоставени също и копие на Постановление за спиране на наказателно производство, оригинал на договор за продажба на застрахованото МПС, квитанция за платен пътен данък за застрахования лек автомобил и пълни и точни данни за банковата сметка, по която да бъде изплатено обезщетението. На 13.02.2020г. във връзка с процеса по уреждане на претенцията на застрахователното дружество са представени и документ от МВР, удостоверяващ, че до момента МПС не е било открито, оригинал от Постановление за спиране на наказателно производство, декларация на застрахования, пълномощно с нотариална заверка и свидетелство за регистрация – част I, в което е отбелязано, че регистрацията на застрахования лек автомобил е прекратена, тъй като той е бил откраднат. След 13.02.2020г. не са били изисквани допълнително доказателства за установяване на претенцията. Застрахователното обезщетение е било изплатено на 18.01.2022г., като срокът за произнасяне по чл.108, ал.1 КЗ е изтекъл на 06.03.2020г. Следва да бъде допълнено, че тъй като ЗД „Бул Инс“ АД не е изплатило обезщетение по претенция № [ЕГН], на 20.10.2020г. Б. е депозирал до Софийски градски съд (СГС) искова молба, с която моли съда да осъди застрахователя да му изплати застрахователното обезщетение по процесната претенция. На 01.09.2021г. с решение на СГС, ЗД „Бул Инс“ АД е осъдено да заплати на застрахованото лице застрахователното обезщетение по претенцията, ведно със законната лихва за забава. Тъй като и след постановяване на съдебното решение застрахователят не е изплащал дължимите към Б. суми, бил издаден изпълнителен лист и срещу ЗД „Бул Инс“ АД е било образувано изпълнително дело по описа на ЧСИ М. К., т.е. до изплащане на сумата по претенция № [ЕГН] се е стигнало едва след образуване и на изпълнително дело.

Горните факти не се оспорват от касатора и са установени с приетите по делото писмени и гласни доказателства.

Съгласно приложимата норма на чл.108, ал.1 КЗ застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение №1 или по т.1 - 3, 8 - 10 и 13 - 18, раздел II, буква „А“ от приложение №1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл.106, като:

а) определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или б) мотивирано откаже плащането. Застраховката „Автокаско“, предлагана от касатора, следва да се отнесе към посочената в приложение №1, раздел I, буква „А“, т. 3 клас застраховка – „Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства): Всяка вреда или загуба, нанесена на сухопътни превозни средства“. Тъй като не се касае за големи рискове, задължението на застрахователя по чл.108, ал.1 КЗ я обхваща. Така и с оглед систематичното място на чл.108, ал.1 КЗ, и с оглед формулировката му, предвиденият в него срок важи за произнасянето на застрахователя по предявените от него претенции по застраховка „Автокаско“. За нарушение на разпоредбите на КЗ, включително за неизпълнение в срок на задължението по чл.108, ал.1 законът – чл.644, ал.1, предвижда административно наказание „глоба“ или „имуществена санкция“ в посочените в т.1 и т.2 размери. При повторно нарушение размерът на санкцията се определя съгласно разпоредбата на чл.644, ал.2 КЗ. Според определението, дадено в §1, т.51 ДР, „повторно нарушение“ е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на НП, с което е наложено наказание за същия вид нарушение.

В случая касаторът ЗД „Бул Инс“ АД не твърди и не представя доказателства, че в срок до 06.03.2020г., се е произнесъл по щета №[ЕГН] по някой от начините, предвидени в чл.108, ал.1 КЗ. Не е спорен и фактът, че срокът за произнасяне е започнал да тече от 13.02.2020г., на която дата са били представени всички документи по чл.106 КЗ. Следователно, законосъобразен е изводът на административно-наказващия орган и на първостепенния съд, че застрахователното дружество е извършило нарушение на чл.108, ал.1 КЗ.

Неоснователно е и оплакването, съдържащо се в жалбата за неправилно прилагане на чл.108, ал.1 КЗ, доколкото приложимата правна норма била тази по чл.496 и следващите КЗ. На първо място следва да се отбележи, че в случая не се касае за застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, а за имуществена застраховка „Автокаско“. Организацията на дейността по уреждане на застрахователни претенции е регламентирана общо в раздел 7 от Кодекса за застраховането, част от която е и чл.108, която регламентира заключението на застрахователя, като същото може да бъде в две насоки - да определи и изплати размера на обезщетението или мотивирано да откаже плащането. Член 496 регламентира задълженията на застрахователя по различна от процесната застраховка – „Гражданска отговорност на автомобилистите“ при предявена претенция. Идентично срокът по чл.108, ал.3 КЗ, се прилага по отношение на последната застраховка. Следователно, фактите по делото изключват прилагането на чл.496, ал.1 КЗ, тъй като касаят застраховка „Автокаско“.

Правилно първостепенният съд е приел, че с оглед събраните в производството писмени доказателства е било безспорно установено по делото, че процесното нарушение е извършено в условията на „повторност“, съгласно определението на § 1, т. 51 ДР КЗ, тъй като разпоредбата на чл.107, ал.1 от отменения

КЗ и сега действащата норма на чл.108, ал.1 са идентични по отношение на задължението на застрахователя да се произнесе по предявена пред него застрахователна претенция в определен от закона срок. В тази връзка неоснователни са и оплакванията на касатора, че след като фактът на повторност не е бил установен в АУАН е налице съществено нарушение на процесуалните правила довело до ограничаване на правото на защита на наказаното лице. Настоящият решаващ състав приема, че с АУАН следва да бъде установено деянието, съставляващо нарушение, като фактът на повторност не е елемент от фактическия състав на нарушението. Въпросът дали деянието е извършено при условията на повторност се отразява единствено на размера на административното наказание. Извън горното и за пълнота на мотивите следва да се отбележи, че според изричната норма на чл.53, ал.2 ЗАНН наказателно постановление се издава и когато е допусната нередовност в акта, стига да е установено по безспорен начин извършването на нарушението, самоличността на нарушителя и неговата вина. В случая е безспорно установено по делото, че процесното нарушение е извършено повторно, поради което и правилно е наложено административно наказание по чл.644, ал.2 КЗ.

Правилно е определена датата на нарушението – първият работен ден след изтичане на 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл.106 КЗ. Както бе посочено по-горе всички документи, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията са представени на 13.02.2020 г. От 14.02.2020 г. до 06.03.2020 г. включително липсва произнасяне, поради което правилно 07.03.2020г. е посочена като дата на извършване на нарушението.

Не може да бъде споделено и възражението, че конкретният случай е маловажен и следва да се приложи чл.28 ЗАНН. Неизпълнението на задължението разкрива реална обществена опасност, имайки предвид характера на засегнатите обществени отношения, свързани с гарантиране и своевременно удовлетворяване на вземанията на застрахованите лица. Освен това в конкретния случай се касае за „повторност” по смисъла на §1, т.51 ДР КЗ, а не за инцидентност на неизпълнение на задължение.

Наложено с НП наказание е определено справедливо, тъй като санкциониращият орган се е съобразил с критериите за определяне на наказанието по чл.27, ал.2 ЗАНН. С нормите, регламентиращи сроковете за произнасяне по застрахователни претенции, се преследват целите по чл.2 КЗ, една от които е защита на интересите на потребителите на застрахователни услуги. Приключването в срок на заведената претенция за изплащане на обезщетение е едно от средствата за защита на тези интереси, а именно – бързото уреждане на претенции към потребителите на застрахователни услуги. Както беше посочено нарушението е повторно, което показва, че застрахователят проявява тенденция да не спазва разпоредбите, регламентиращи задълженията му в основен сегмент от неговата дейност. Също така наказващият орган е отчел и продължителното забавяне при изпълнение на застрахователя за произнасяне по претенцията – почти две години, което също показва завишена опасност на деянието.

По изложените доводи настоящият касационен състав приема, че първостепенният съд е постановил валидно, допустимо и правилно решение, в съответствие с материалния закон и без да е допуснато съществено нарушение на процесуалните норми, което да съставлява отменително основание.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна, като същото следва да бъде определено в размер на

150 (сто и петдесет) лева, на основание чл.63д, ал.4 ЗАНН във вр. с чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл.27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл.221, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, III^{-ти} Касационен състав

РЕШИ

ОСТАВЯ В СИЛА РЕШЕНИЕ №3914/21.10.2022г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, Наказателно отделение, 12^{-ти} с-в по н.а.х. дело № 6055/2022 г.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление – [населено място], район Л., [улица], да заплати на КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР, представлявана от председателя, с адрес: [населено място], [улица], сумата 150 (сто и петдесет) лева – разноски по адм. дело №11046/2022г.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

1.

2.